

Forfatter: Drachmann, Holger

Titel: Udrag fra Forskrevet

Citation: Drachmann, Holger: "Forskrevet", i Drachmann, Holger: *Forskrevet*, udg. af Lars Peter Rømhild, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2000, s. 727. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-drachmann14val-shoot-idm140708756932320/facsimile.pdf> (tilgået 27. april 2024)

Anvendt udgave: Forskrevet

gen i 1891. – *sans gêne*: (fr.) frit og utvunget. – *Les Doyens*: korr. Ledoyen, fornemt spisested på Champs Elysées i Paris.

- 335 *Æske*: lukket køretøj. – *flyvende Kaffert*: jf. H.C. Andersens eventyr med denne titel fra 1839. – *filéede*: sammenknyttede tråde i finere håndarbejde. – *D S B*: manus har kun bogstaverne S B, sml. Tekstrettelser s.684–85. – *de elysæiske Marker* = (fr.) Champs Elysées.
- 336 *engt*: snævert, tæt. – *Floden*: Elben. – *Sjællandske*: ældre form, acceptabel i 1890, for: sjællandske.

1.III.23

- 337 *Vridsløselille*: Statsfængslet i V., mellem Glostrup og Tåstrup, var i funktion fra 1859.
- 338 *fiksere(t)*: se skarpt på; holde for nar.
- 339 *Mimose*: den sarte blomst som betegnelse for sart-snerpet kvinde var bl.a. aktualiseret i Henrik Pontoppidans roman *Mimoser. Et Familjeliv* (1886). – *Psychen*: se n.t.s.85.
- 340 *Lacuner*: huller, mangler.

1.III.24

- 344 *Roman*: oplevelser, kærlighedshistorie. – *Thorvaldsens Museum*: opført i 1840'erne. – *unge Piger ikke kunde gaa der*: fordi der var afbildet nøgne figurer.
- 345 *Kondition*: stilling som tyende. – *indvendig Jomfru*: tjenestepige til husholdningen m.v., til det indendørs i modsætning til fx malkepige. – *Skudsmaal*: anbefaling, vurdering, sml. n.t.s.48. – *spørge hos Politiet*: der holdt opsyn med prostituerede.
- 346 *bona officia*: (lat.) redbon tjeneste.
- 347 *Fablen (...) Mythe*: om Amor og Psyche, sml. n.t.s.85 og Efterskrift s.660. – *Molière*: se n.t.s.209. – *de ambulante*: de omkringrejsende (teaterselskaber).
- 348 *odios*: misbilliget, uacceptabel.

1.III.25

- 349 *Masnedundtoget*: jf. n.t.s.333.
- 350 *Jagtvoan*: let vogn til lystkørsel. – *sveden*: underfundig, snedig. – *den nærmer*: venstre hest i et forspand. – *Fortrydelse*: ærgrelse, anstød.
- 351 *Varmt*: alkohol med varmt vand, toddy. – *gentil*: fin, flot. – *kavéer*:

garanterer, kautionerer. – *Blænker*: militær opklaringsfortrop. – *æld-gamle Bispe-Rede og Kongeby*: Roskilde var i 1800-t. ikke stiftsby med biskop, men havde i middelalderen været dette samt kongeby; domkirken endnu begravelsesplads for danske konger.

- 352 *Issefjorden*: her = Roskilde Fjord. – *Paa Sjøhunds (...) Sletter*: B.S. Inngemanns digt fra *Julegave* 1816 med N.W. Gades melodi fra 1838. – *realiter*: her: uden omsvøb. – *ontrent mellem le og græde*: citat fra Chr. Winthers digt »Flugten til Amerika«, str. 8.
- 353 *den flærner*: højre hest i et forspand. – *er egenen til*: har tendens til.
- 354 *menicere* el. *menagere*: spare, holde måde.
- 355 *Fange-Koret i »Fidelio«*: Beethovens opera F. fra 1805, med senere omarbejdelser, 2.akt, 2.billede.

1.III.26

- 356 *Kirkegaarden*: nuv. Solbjerg kirkegård. – *zoologisk Have*: på Frederiksberg Bakke/Valby Bakke, etableret 1859.
- 357 *den store Fabrik*: Den Kgl. Porcelænsfabrik havde fra 1882 en ny bygning i Smallegade 45. – *Brillant*: stråleglans. – *Bellman(s)*: om den svenske digter og sangskriver Carl Michaël Bellman (1740-95), se *Efterskrift* s.659.
- 358 *Lommebog*: tegnebog. – *sidste Athenienser*: med et sideblik til etablisementets navn »Elysium« spiller udtrykket her på titlen på (den danske overs. 1878 af) en roman af svenskeren Viktor Rydberg: *Den sidste athenaren* (1859).
- 359 *Førstads-Skuespil*: folkelig dramatik, modsat den fornemme på nationalscenen og evt. den elegante på boulevardteatre.

1.III.27

- 360 *par dépit*: (fr.) af trods. – *Judaskys*: et kys, der forråder, jf. Luk., kap.22, v.47f.
- 361 *Confession*: (fr. og eng. af lat.: confessio) bekendelse – såvel tilståelse (bekendelse af synder) som trosbekendelse, her snarest det første, jf. måske Rousseaus *Confessions* (1781-82).

1.III.29

- 367 *Nymfe(-)*: græsk kvindelig guddom, knyttet til træer, kilder m.v. – *Houris*: de evigt unge kvinder, der spreder fornøjelse i det islamiske